

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețulu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 63. ANULU XX.

Săbiu, in 618 Augustu 1872.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țieri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Dia'nă născerei Maj. S. Imp. și Regelui.

Astăzi se va serba dia'nă născerei Majest. Sele Imperatului și Regelui nostru **Franciscu Iosifu I** în biserică'nă năstră din cetate.

In politica statornici'nă e unu factoru neprețiuibile.

Nerăbdarea publiculu nostru fatia cu cele ce se întempla, respective aru avé sa se întemple pe terenulu nationalu, năua asiá ni se pare, ca cresce pe tóta dia'nă. Pentru noi aru însemná fenomenulu acest'nă, ca publiculu celu mare nu se mai restringe numai pe lângă activitatea cea tiermurita de a urmă dăpa unulu séu dăpa altulu, ci ca elu începe singuru a medita, bá a-si pune singuru întrebări, dăca are sa se adune în corendu congresulu; cum va fi cu reprezentarea româniloru în dieta și ca poté-se va aflá o cale pe carea sa ajungemu la o multiamire și noi români.

Acestu fenomenu dăpa noi e unu progresu însemnatu. Totu ce amu mai dorí este, cá fenomenulu în locu de a perde, sa castige în intensitatea lui, va sa dăca, poporulu, ocupându-se însusi cu cestiunile ce-lu privesce, sa judece însusi despre ele și sa-si faca și judecări, cari apoi sa fia normative la aducerea concludeloru în adunări mai mari. În modulu acest'nă, poporulu s'aru emancipá de conducatoriile cei nechiamați, cari nu știu sa dea poporulu nici judecări bune despre sórtea și în privinți'nă sortiei lui, nici nu-lu știu conduce către o tinenta salutară. De ce reu aru scapá români pe calea acest'nă ni arata acei 6—7 ani din urma și tarbacéla din anulu acest'nă, în carea s'aru adusu români în anulu acest'nă.

Unu castigu nespusu aru mai fi progresulu acest'nă în interesarea cea adevărată a poporulu românulu de cauzele lui, — respectulu ce l'aru avé în afară, fatia cu celelalte nationalități din patria și fatia cu statulu însusi. Statornici'nă, cá caracteru alu întregu procederi nationale a româniloru, luându loculu clatinării dictate de vre-o câti-va însi, aru face cá și promisiunile, ce se facu româniloru sa capete o natura mai statornică, și sa nu mai venimulu la totu pasulu în pusețiunea de a nu mai crede nici ceea ce trebuie sa știu.

În politica statornici'nă este unu factoru neprețiuibile. Ea chiarifica omulu în tóte schimbările cáte potu veni din afară, situatiunea în care se afla elu, și în carea sa năsuiescă elu cá sa remana séu sa ajunga. Vuetulu celu mare alu diuăristiceu din tóte părțile în locu sa strice, sa confunde, lu deslusiesce pe omu totu mai tare. Situatiunile politice devinu în asemenea casu puncte de orientare, pe cari le folosesc spre binele seu și binele comunu în locu cá sa se téma de ele.

Noi români d. e. cá parte în statu nu putem pretinde cá sa-lu regulámu séu sa-lu reformámu singuri, séu sa se regulede elu asiá dăpa cum voimulu numai noi. Ací trebuie sa conlucre mai multi factori și adăca tóte părțile din care se compune statulu. Avemu însă sânt'nă datoriă de a ingrigi cá regularea séu reformarea lui sa nu ne eschida dela beneficiile, cari trebuie sa le oferéscă statulu tuturor membriloru lui. În legatura cu acest'nă datoriă însă sta și aceea, ca noi sa nu perdemu din vedere nici o împregiurare, carea se arata démna de a o considerá la castigarea séu obtinerea aceluor beneficii.

Se poté ca între împregiurările aceste sa fia și de acele, cari sa fia numai năse arétári cari, de și cōprindu dorinți de ale năstre în sine, dăpa nu au de temei vointi'nă cea seriósă din partea celoru ce ni le arata, și ele paru numai a ne seduce séu a ne leganá în credinți'nă cea placuta ca vomu ajunge la unu scopu doritu de noi. Nu ne împedăca însă nimic'nă, bá este datoriă cá noi ceea ce vedemu ca

este bine pentru noi și pentru statulu, sa considerámu, sa studiámu, sa ne damu parerea asupra-i și în fine sa ne năsuimulu cá pe acei ce umbla numai sa ne însiele cu óre-care promisiuni sa-i constringemu moralicesce a face din promisiunile lor și o adevărată realitate.

Dăca ni succede atunci amu facutu servitiu mare și bine-facatori și năue în parte și statulu în genere; dăca nu ni succede responsabilitatea urmárilor nu o partámu și noi pe consciinți'nă năstră și avemu totu-déun'nă dreptulu și datorinți'nă de a cercá de nou cum sa potemu ajunge cá dorinți'nă de a fi multiamiti toti factorii statulu sa devina odata fapta implinită.

Noi sperámu ca cu cátu poporulu va petrunde mai adeneu în sórtea lui cu atát'a ne vomu apropiá mai tare de tinenta cea dorita, pentru ca cu cátu poporulu va ști sa judece mai bine starea sea și aspiratiunile sele cele adevărate, cu atátu și procederea năstră nationale va intrá mai curendu pe cararea sea cea naturale și nu 'lu va abate pe poporu nici o vóge sirenica și nici unu tunetu ingroditoriu ori din care parte aru veni.

Reproducemu dăpa „Hrm. Ztg.“, datu 13 Aug., urmátorele: Dlu G. Baritiu respunde în „G Tr.“ la imputările facute în „Albin'a“ și „Telegrafulu Românulu“, ca tinenta lui politica de mai înainte și de acum pórtă timbrulu inconsecinței, din cauza ca mai înainte a fostu pentru uniunea Ungariei cu Transilvani'nă și a intratu la tempulu seu în reichsratululu din Viena. Reservandu-si deci dlu Baritiu dreptulu a-si face reflectările la partea a două a acestóru imputări, se exprima la partea prima dăpa cum urméza:

„Eu în adevăru nu voiu nici unu felu de fusiune, ci uniunea cu Ungari'nă în întielesulu celu mai adevăratu alu cuventulu, va sa dăca, o uniune de nou organizată, întinerită, pe bas'nă diplomei Leopoldine, în urm'a cărei'nă și natiunea română sa jóce o rola în rendu cu natiunile transilvanene cá factoru egalu îndreptatulu (natiune regnicolare), cá sa se deschida desvoltării nationalității și limbei ei unu câmpu largu și sa póta avea parte egale la sarcinele însă și la beneficiile tieri. Eu voiu uniunea din cauza ca numai pe calea acest'nă vedu evitarea pericolulu, de a se numi adăca Tranni'nă într'o buna diminiția o provincie nemtiésca!“

Cumca dlu Baritiu a fostu unu partinitoriu caldurosu alu uniunei și înainte de anulu 1848, ne confirméza unu martore, care încă traiesce și a auditu cu urechile și a vedutu cu ochii sei, și cărui'nă avemu de a-i multiami împartășirea urmátorei episeode relative la aceea:

Domni Baritiu și Ioane Gött 'și proposeră în anulu 1846 séu 1847 a face în compania o caletoria în Germani'nă. Ambi ajunseră până la Keeskemetu. Aici objectulu principalu alu petreceriloru erá uniunea Transilvaniei cu Ungari'nă pentru care dlu Baritiu se luptá cu motivele cele mai aprige pe cându dlu Gött o combatu cu tóta resolutiunea; contradicerea între pareri deveni în fine asiá de acuta, încátu ambii contrari politici se despartira unulu de altulu și fia-care 'și continuá caletori'nă singuru.

L. M. C. Mollinary este denumitu comisariu reg. la congresulu nationalu bisericescu alu serbiloru.

Din Prag'a și din Pest'a se scrie ca deputatiunile oficióse la serbarea din 22 Augustu în Belgradu suntu oprite. De alta parte imperiulu va fi reprezentatu la acea festivitate prin agentulu austro-ung. din Belgradu

De vre-o cáte va díle vinu sciri despre conflicte sângeróse între muntenegrini și turci. Certe confiniarie vinu adese-ori între muntenegrini și turci. Pentru ca din aceste sa nu se incinga conflicte mai mari principiile Muntenegrului a emis o ordinaciune aspra, ca în casuri de conflicte muntenegrinii sa se retraga și sa încungiure luptele între ei și între turci. Dăpa o descriere a unei foi unguresci aflámu ca nu de multu unu comandantu muntenegrinu siedeá între pretini aprópe de confinii și vorbea cu ei despre neinfrenarea turciloru de „dincolo.“ Cându vorbea ei asiá, unu turcu, fruntasiu din Colasiu, acompianatu de alții mai multi, se apropia de confinie și trage cu pusc'nă asup'ră comandantulu muntenegrinu, dăpa nu-lu nimeresce. Acest'nă aducendu-si aminte de ordinatiunea cea aspra, se retrage necajitu și cu elu și cei-lalti. Turcii încurajati de acest'nă retragere trecu pe pamentulu muntenegriniloru dădu salve dăpa salve de puscaturi, Muntenegrinii vedindu acest'nă nerusinare stau pe locu, se întorcă către turci și începu o lupta cum se cade. Veneau muntenegrini, veneau și turci totu mai multi, până cându lupt'a a loatu dimensiuni mari. Se díce ca 20 turci au remasu morti. Principele Muntenegrului a cerutu pentru insult'a acest'nă dela sultanulu satisfacere, dăpa totu de odata a ordinatulu cá toti barbati de arme sa fia a casa, sa se provada cu pâne pe 14 díle, sa-si procure munitiune. Trei ginte suntu tramise la confinie cá cordonu. — Scânteia e mica dăpa — póte aprinde și mai dăparte.

Reflessiuni asup'ră alegerei de ablegatu din Mociu.

Din midiloculu Câmpiei Augustu 1872.

Acest'nă alegere multu tempu au ocupatu jurnalele magiare din Clusiu, anume: „Kelet“ și „Magyar Polgar“, mai cu séma cestu din urma au fostu acel'nă, care multu și adese-ori s'aru plânsu de caderea candidatulu partidei stângace d. Deés Sandor, fatia cu candidatulu și acum alesulu deputatu românulu d. Petru Nemesiu. Au și bucinatu în lumea largă felu de felu de insinuatii malitióse și neadeverate — precum se aude — cu scopulu, cá sa-lu mângae pe d. D. S pentru nereesirea lui, fiindu ca asiá se aude, ca partid'a stengace — asiá dicându cu funi'nă l'aru scosu din Tusculanulu seu — Uliesiulu de Câmpia —, și din interesu de partida l'aru indemnatu a pasi de candidatulu stengaciu în acestu cercu, asigurându-lu, ca esoperându abtinerea inteleginței române dela alegere, și potenduse apoi folosi liberu de voturile celoru-lalti alegatori români, și cu concursulu alegetoriloru magiari de partid'a loru la totu casulu le va succede reesirea lui de deputatu.

Înse sórtea au dispusu altcum, și au facutu de minciuna aspiratiunile stengaciloru, de-si le-au succésu a seduce óre câti-va alegatori români, póte chiaru din inertia inteleginței române. Au fostu dăpa angagiata partid'a stengace, ai dá și castiga o satisfacere, — asiá se vorbesce pe la noi, — candidatulu seu pentru blamagiulu de si nu asiá mare — a nereesirei, ai pune balsamu vindicatoriu pe ranele cauzate, de si trebuie sa recunoscu, ca partid'a stengacia au facutu, au probatu și au folositu tóte midilócele, ce iau statulu spre dispositiune, numai cá sa póta reusi cu candidatulu seu.

Durere numai, ca dnii dela „Magyar Polgar“ i dau satisfacerea acest'nă pe o cale nu prea omenósă și onestă, și au facutu singuru pe contulu și cu deonestarea și inegrirea alesulu nostru deputatu românulu.

Amu avutu de cogetu îndata-si dăpa finirea alegerei ai dá o descriere fidelă, și de o parte a rectificá insinuatii și scorniturile numitulu jurnalu, dăpa amu acceptatu sa o facă acest'nă o péna mai fluentă și mai versată cu corespondintiele

publice, — decât a mea, se vede înse, cămi-ân fostu în zădăru acceptarea.

Deci acum, cându vedu, ca „unu devotatu român“ din comitatulu Clusului, capetându curagiu dela „M. Polgár“ mi-au prevenitu, și au publicatu în nr. 56, 57 și 58 a fôiei „Gazet'a Transilvaniei“ descrierea acestei alegeri, însă într'unu modu cătu se pôte de schimositu și intortocatu, — nu-mi rămâne alt'a de facutu, de cătu a me restringe la aceste reflessiuni spre a rectifică insinuatunile și scorniturile, ce s'au publicatu atâtu în un'a, cătu și în cea-laltă fôia, și a respinge inegririle și calumniile malițiose, cu care vôiescu a seduce publiculu, și cu care voru a deonestă persón'a alesului deputatu P. Nemesiu. —

Mai cu sêma d. — „unu devotatu român“ — se silesce din respoteri a o face acést'a în susupomenit'a sea corespondintia, și vôiescu cu falsificarea datelor, a dá alta fatia lucrului, a trece înainte publicului cu falsificările se de cine scie ce nationalistu mare, fiindu ca elu însusi nu se sfiesce, a se numi și a se laudă, cătu au știutu de bine, needucându-si aminte de proverbiulu: „laud'a propria mirósa.“ — Acum la meritu.

Despre candidarea și pasii pregatitori pentru alegerea dlui Petru Nemesiu, dau deslucire destula estrasulu protocolariu publicatu în nr. 57 a „Gaz. Trans.“ — care din tóta corespondint'a singuru se pôte privi de fidelu, și raportulu din nr. 47. a „Tel. Rom.“ dto Clusiu 18 Iunie 1872. — La aceste 'mi iau voia, că unulu, care din intemplantare me aflămu pre atunci în Clusiu, și fusesem de fatia la acést'a candidare, a mai adaoge numai, cum d. Nemesiu înainte de candidare si-au desfasuratu pre largu profesiunea sea politica într'unu discursu din care eu spre orientarea publicului trebuie sa estragu următoarele:

„In cauzele de dreptu publicu s'au declarat d. candidatu, ca recunósce și sustiene de o basa fundamentala a constitutiunei nóstre: impacatiunea din a. 1867 incheiata între Ungari'a și Austri'a și inarticolata în art. de lege XII: 1867, fiindu ca tiene ca pactulu acést'a legatu între factorii ambeloru legislatiuni adeca a Ungariei și Austriei și între monarchulu constitutionalu însusi se întemeieza pre legea vechia fundamentala adeca: pre s a n c t i u n e a pragmatica; fiindu ca acést'a lege fundamentala ne garantéza posibilitatea esertierei drepturilor nóstre constitutionale, și fiindu ca d-sea e de convingerea acea, ca pre basa acestui art. de lege ni se face posibilu și noue româniloru transilvaneni, a ne poté realizá și asigurá dreptele nóstre pretensiuni și postulate nationale; și în urm'a acestor'a s'au declarat, cumca d-sea se alatura la acea

partida politica, care recunósce și se baséza pre acést'a lege fundamentala, adeca la partid'a drépta.

Fatia cu întrebările de reforme s'au pronunțiatu, ca densulu fiindu alesu, în tôte întrebările de reforma a legislatiunei se va luptá și va misu pentru realizarea principiiloru adeveratu democratice, care singuru convinu cu interesele nóstre nationale române și cu referintiele nóstre din patria. —

În fine în legatura cu aceste premitiendu și acea, ca d-sea chiaru în interesulu causei nóstre nationale e pentru o activitate și participare la alegeri și prin urmare afla necesă actiunea româniloru fatia cu alegerile dietale, s'au declarat într'acolo, cu d-sea —, reesindu alesu, se va tiené strictu de programulu nationalu, ce-lu va statori o conferintia generale, ori unu congressu nationalu, ce se va conchiamá pre cale competinta!

Cu acestu programu politicu s'au primitu candidarea d. Nemesiu de deputatu dietale în cerculu Mociului prin comitetulu partidului nostru nationalu din comitatulu Clusului, precum se vede din estrasulu protocolariu susu-atinsu.

Totu acestu credeu politicu l'amu auditu, ca l'au profesatu d. Nemesiu și în presér'a alegeri înainte alegatoriloru și a inteligintiei — adunate în Sambotelecu în 30 Iunie a. c. facendu inca unu adausu fatia cu conclusulu de passivitate alu conferintiei Alb'a-Iuliane, și intonându cumca noi, care dejá prin conclusulu comitetului centralu ne-amu fostu angagiatu ovórea pentru alegere, acum în presér'a ei nu ne mai potemu abate dela calea inceputa, și pornita, fára de a ne compromite, și fára de a nu espune pre alegatorii români, că sa-i seduca contrari nostri; — mai departe s'au exprimat, ca noi românii prin participare la alegere, și alegerea unui deputatu român nu decátu nu periclitămu caus'a nóstre nationale, de óre-ce e de acea firma convingere, ca între impregiurările de facia, cându conferintia din Sabiu s'au declarat pentru activitate la alegeri, íera cea din Alb'a-Iulia pentru passivitate totala, cându adeca s'au facutu o desbinare daunósa între români, trebuie sa se tiene unu congressu nationalu compusu dupa forma reprezentativa constitutională și conchiamatu de ambii nostri capi bisericesci și nationali, care va avea a delaturá scisiunea durerósa, va statori unu programu nationalu despre dreptele nóstre pretensiuni și postulate nationale, și va stabili și tienut'a ablegatiloru nostri români facia cu legislatiunea tierci, care programu și tienuta se voru obligá și voru fi obligati alesii deputati de a o tienea, urmá și realizá — precum au facutu-o și vorbitorulu candidatu serbatoresce în audiulu nostru tuturor, și atunci vomu avea în parlamentu și aparatori ai programului statoritu.

Acum întrebă pre ori cine, ca cu unu atare programu n'au potutu esi la lumina candidatul nostru și ori care altu candidatu român?

Întrebă — sa auda și domni dela „Magyar Polgár“, ca schimbatu-si-au d. P. Nemesiu credulu seu politico, — precum au afirmatu ei —, dupa tienea conferintiei din Alb'a-Iulia?

Întrebă pe cetitori sa spuă și sa auda și „unu devotatu român“, ca acestu programu nu contine mai multa, decâtu cele ce le da densulu în gura marelui nationalistu (?) Vitéz Gergely? și óre potutu-au avea vre-unu efectu fatia cu unu atare programu politicu, — cele insirate de corespondintele „Gazetei“ în nr. 57 sub numele seu adeveratu Vitéz —, carele aru fi postitu elu — în locu de unu programu generale —, sa le auda dela candidatul P. Nemesiu?

N'au potutu fi, — și n'au fostu dara o peritu, precum dice elu, — nici candidatu, nici inteligintia presenta, dovad'a e, ca acést'a inteligintia la vorbirea reprobátore a P. prot. I Hoszu au sustienutu candidarea d. P. Nemesiu de deputatu dietalu din cerculu Mociului, și dupa acést'a vorbire între urari de „sa trasca candidatul nostru P. N.“ s'au departatu toti alegatorii spre odichna fiindu tempulu pe la 10 óre sér'a, — și numai d. Vitéz și Simonesti cu 4—5 sateliti sedusi de ai loro, ne multumitu cu primirea candidarei, s'au retrasu la alta casa, a se consultá despre machinatiunile ce voru avea a le întrebuintia totusi fatia cu alegerea din diu'a urmátore.

Din curiositate m'amu dosu și eu cu mai mult'i alegatori de ai nostri, la acea adunare, — înse n'amu profitatu nimic'a. Ce s'au intemplantu aci pâna diminétia, de ce expresiuni vatamatóre, și nedemne în gur'a unui omu oneste — s'au folositu devotatul „Gur'a Satului“ Vitéz cu satelitti sei, asupra unuia și altui'a, nu se pôte și me sfiescu a le descrie, și nu le-aru poté suferi nici hart'a rabdatóre cu atâtu mai putinu unu jurnal onestu. Le și trecu cu vederea observandu numai ca d. Nemesiu dupa ce s'au disu programulu ne avendu alta de a face în Sambotelecu, s'au reintorsu în pace la Mociu, inca înainte de a audi de vre-unu conclusu alu acelei adunári. — În Mociu lau trezitu din somnu solulu acelor patru mari nationalisti subscrisi în provocarea comunicata în „Gaz. Tr.“ la care responsulu iau fostu: se postésca domnii trimittetori a veni diminétia la Mociu dupa responsulu doritu și dupa acést'a întreprindere și au continuatu somnulu. — Acést'a e starea fidelă a lucrului, íera celelalte scrise de devotatul rom. sunt scornituri și minciuni grosolane și reutacióse, care potu esi numai dela devotatul român.

FOISIÓRA.

Disertatiune

despre stricaciunea vinarsului, tiennta în 16 Iuliu a. c. la adunarea generala a despartimentului Brasiovu, pentru literatur'a și cultur'a poporului român.

de Bartolomeiu Baiulescu parochu și prof. de religiune.

III.

În Transilvani'a inca din anulu 1843 a fostu barbati carii s'au convinsu de reulu celu aduce vinarsulu poporului și tierci. Straini a fostu profesorulu Hagi Ferez, mediculu Szilagi Nicolau și chiaru baronulu Nicolau Veseleny calcându interesulu seu în 10 comune jobagesci ale se au opritu locuitoriloru a mai bea vinarsu. Preotulu evangelicu Teutsch a infintiatu o asociatiune contr'a vinarsului. Dintre români mai mult'i barbati din Blasiu pre la a. 1846 s'au consultatu și au scrisu despre acestu reu. În Brasiovu pre la inceputulu anului 1847 prea o. d. protopopu Ioanu Petricu a infintiatu aici o societate prin care se oblega membrii moralicesce a nu mai bea vinarsu. D. senatoru Stefanu Russo, eu, d. comerciantu Persoin, Baboianu și mai multi eramu membrii acei societati.

Pre la anulu 1854—6 d. Ioanu Petricu în contielegere cu reposatulu d. directoru Gavriilu a scrisu și a datu o brosiura asupr'a vinarsului, care la anulu 1868 a esitu aici în editiunea a dóu'a.

Resultatulu seu succesulu acestora inceputuri a fostu neinsemnatu, pentru ca cu durere disu inteligintia româniloru a socolitu reulu neinsemnatu. Amu auditu resonári serióse ca vinarsulu nu strica româniloru, bá din contra le ajuta la mistuirea bu-

catelor celoru pré simple cu care s'a indatinatu poporul român a se hrani. Nisce resóne, care dupa par-rea mea n'au merítatu nici responsu. S'au luat de cătra unii — trebuie sa adeverimu — lucrarea cea umana în despretiu. Au fostu înse barbati seriósi, carii au scrisu, au propoveduit prin diariile de aici și de airi cu multa durere contr'a vinarsului. Dara o vóce dóue și câte o lupta contr'a unui reu asiá latitu, asiá imensu, a disparutu. De acést'a poporulu nostru, nu ca s'a mentuitu macaru în unele locuri de acestu reu ci s'a lasatu a fi coplisitu mai multu. — Cresce, se imbratiseieza de cătra fia-care fiantia romána crescuta din di in di și asiá mergemu cu pasi repedi cătra prapaste.

Urméza în fine so ne întrebámu este, cá sa mai lasámu acést'a beutura a vinarsului sa coplisiesca și sa hántue poporulu nostru? Este s'o mai lasámu de arma jidaniloru pentru cá cu ea sa prinde pre români cá pescarii cu unditi'a pestii, sa le rapésca averea loro?

Este sa mai lasámu vinarsulu a fi hrana de postu pre cându elu e pricinuatorulu tuturor pecatelor de o mie de ori mai vinovatu de cătu carnea? Este sa mai suferimu amenintiările de fómete care ni le aduce vinarsulu, de óre-ce soimu, cum ca în anulu acést'a și alta-data mașinariile de vinarsu prin ferberea bucatelor au suitu pretiurile cerealeloru și au causatu amenintiare de fómete.

În fine mai este sa suferimu seól'a imoralei, care o face vinarsulu? CREDU CA NU, DE ÓRE-CE POPORULU CÂNDU NU E COPLISITU DE VINARSU O CUNÓSCÉ, ELU ÎNSUSI CÂNTA:

„Pop'a tóca și i chiama
La biserică sa mérga
Ei la cárcima alérga
Cu beti'a de diminétia
Si tamáie tóta viati'a.

Tu 'lu beai pre densulu

Si elu te bea pre tine.“

Incheiându pré stimati domni! Culezu a face apelu pentru cá sa ne interesámu a lucrá mai seriósu pentru sterpirea acestui reu. Sa dámu ansa Asociatiuniloru, cá sa luere cu otarire contr'a lui, seu sa infintiámu asociári anume pentru acést'a.

Sa facemu cum facura Americanii în Americ'a unde la anulu 1826 în câte-va dle trei millóne membri s'au otaritu a nu-lu mai bea; sa imitámu pre ómenii culti din Svitier'a, din Angli'a pre unde suntu 250. de societáti pentru sterpirea vinarsului, sa imitámu pre germanii din tôte locurile, cari l'au inlocuitu cu berea.

Si pâna va ajunge inteligintia romána la o mesura óre-care contr'a acestui inimicu mi iau voia a face o propunere — care sa se pertracteze la tempulu seu — în armátorele:

Considerându ca vinarsulu, nu foloscesce cí strica poporului român; considerându, ca elu saracesce și smintesce pre multi români; considerându, ca elu e caus'a multora pecate, de óre ce elu inpintene la crime,

Adunarea genurale a despartimentului Brasiovu pentru literatur'a și cultur'a poporului român, aduce conclusu a propune Asociatiunei Transilvaniei pentru cultur'a poporului român:

I. Sa aduca otarire în adunarea genurale din acestu anu la Sas-Sebesiu despre mediulócele prin cari s'aru potea sterpi vinarsulu.

II. Sa se cerce venerabilele consistorie ale episcopielor nóstre románe, pentru cá sa ajute la sterpirea acestui reu.

III. Sa se provóce membrii Asociatiunei Transilvaniei a lucrá și a infintiá asociári pentru cá poporulu nostru sa nu mai bea acea otrava.

Altu răspunsu la acea miraculoasă provocare chiaru a unoru mari passivisti precum se arata ei, — n'a potutu dá (dar' nici n'au mersu dupa elu) domnulu P. Nemesiu, fiindca dupa ce odata s'au candidatu si prin acést'a s'au angagiata foia cu alegatorii sei, n'au potutu si nu iau státo mai multu in putere a abdice, — precum pretinsera domnii tremietori in provocare, fára consensulu alegatoriloru sei, de óre-ce machinatiunile dlu devotatu rom. si compariiloru suberisi, nu le-au potutu privi de o adeverata espressione generala a vointiei alegatoriloru adunati in Sambatelecu, in ce precum s'au arátatu in diu'a alegerei, — nici nu s'au iusielatu, fiindca noi cu totii — firesce dnu provocatori si óre cátiva sedusi de ei, cari se afla sub pressiunea loru, — ne-amu presentatu a dóu'a di in 1 Iuliu in Mociu si amu votatu pre candidatul nostru si l'amu si alesu de deputatu alu cercului Mociu. —

E lucru ridiculosu, cându dlu devotatu rom. Vitéz vrea se faca in corespondintia sea — din nesuccederea planului loru, dicu sa face o gratia plina de galanterie, cându dice, ca dlu N. numai si numi din gratia lui si a inteligentiei române s'adusa de elu au reesitu la alegere. — Óre se póte numi acea gratia, cându d. Vitéz si satelitului — tota nóptea si-au datu silintia, a seduce pre alegatorii din Sambatelecu dela partid'a d. N. si ori ai duce sub stindardulu pretinsului loru candidatu nationalu independente, ori ai retiene in passivitate, si reintórce acasa? Óre gratia onesta e aceea, ca dlui cu ceilalti conducatori sedusi, au lasatu sa-i ioroleze pre drumu pre alegatorii români, cari se reintorsese cátra case, precumu recunósce insusi, partid'a stengace, si pre acést'a cale sa micsiorede cea a lui P. Nemesiu?

Óre lucru laudabilu si plinu de gratia e din partea dlu devotatu românú si pretinsu nationalistu mare cându d-sea face politica de „s a n t ' a p a s s i v i t a t e” numai si numai din interesu murdaru privat, fiindca se vorbea in gur'a mare in Mociu sub decursulu alegerei, si inca se vorbesce si acum pre câmpia, nu sciu cu temei ori fára temei, dar fain'a este ca dlu devotatu Vitéz, sa fi primitu dela cutare partida promisiunea, a i se remunerá ostenelele lui cu atátea si atátea sutitie, déca va realisá abtinerea romániloru dela votisarea, cá sa reiesá candidatul acelei partide, se vorbesce si se dice si acea totu pre calea susuindigata „ca d-sea sa fi fostu arvonatu si mituitu inca inainte de conferintia Alb'a-juliana, si ca cu arvuna in busonariu sa se fi intrepusa in conferintia pentru sánt'a passivitate?

Aceste se vorbescu pre la noi dealungulu, fára sa se scia isvorulu loru, dara treboie, ca „fumu fára focu nu póte fi” dice proverbialu, si d. G. V. e cunoscutu de unu omu intreprindatoriú, si economu bunu, care scie la tempu semená, cá sa aiba apoi se cerisú manosu, numai secel'a si apoi ploile lungi din anulu acést'a i-a stricatu de asta-data si d-sele sperantele nutrité. Asia e: homo proponit, deus disponit.

Se vede ca acést'a i-au fostu bub'a passivitatiei dsele, si apoi asiá au urmatu si gratia sea si a inteligentiei de o panura cu d-sea.

Nu dloru! nu gratia dloru vóstre, ce o impartiti asiá galantu, ci alti factori au contribuitu la reusirea candidatului nostru, au contribuitu, — pre langa concursulu ponderosu ce ni l'au datu alegatorii magiari de partid'a drepta, — simtiulu si zelulu celu adeveratu nationalu alu unoru preoti si a alegatoriloru maturi, cari nelasandu-se a se seduce de interese marsiave, si de nesce corifei interesati, cá d. devotatu et comp., si pricependu insemnatatea actului de alegere pentru natiunea romána, s'au esadunatu si intrunitu din tóte partile, si s'au luptatu din tóte poterile pentru reusirea d. P. Nemesiu. Va urmá.

Decursulu lucráriloru la alegerea deputatiloru dietali in Brasiovu pentru sesiunea dela 1872—75 dreptu orientare pre viitoriu.

(Urmare.)

III.

Verificarea lucráriloru sectioniloru in comisiunea centrale dovedesce cáta cultura au sasi de aici. Ea se incepe cu sectionea Strembu, ca aici erau românii mai multi. S'a inceputu verificarea stergendu din 500 alegatori conscrisi si trecuti prin reclamare 196 români. La fia-care a vorbitu d. Strembu si Diamandi aperiándu dreptulu de cáte

dóu'e ori si in urma protestu. Celu dintáiu aduse pre sasi adesea in confusiune de si avea a se lupta cu insemnati advocati cá Schnell si Klokner si mai multu cu infernalulu seu amicu capitanulu Schnell, totu-si cum arata chiaru gazet'a germana de aici i-a neodhnitu grósnicu. Celu din urma d. D. M. s'a luptatu de ragusise. De multe ori a siliu majoritatea sa-i concéda si sa-i primésca propunerile.

La biroulu clubului nationalu se dedeau rapórte la 12 óre si sér'a la 6. óre, cându esiá dela comisiunea centrale in fia-care diminetia la 7 óre primea d. Diamandi, Strembu si Burbea lucráriloru ce s'au otaritu sér'a. Depesie de gravamine se trimeteau mai in tóta sér'a ministrului Thot.

In 27 Iomiu a. c. se comunicá biroulu clubului nationalu, ca majoritatea sasésca din comisiunea centrale a decisu, ca protestulu celoru 800 alegatori sa se pue ad act'a. Biroulu conchiamándu inspectorii otaresce, ca deputatiunea in persónele dloru Lengeru, si comers Lazaru sa plece la Pest'a a esoperá dela ministeriu sistarea lucráriloru si cerea protocoléloru spre revisiunea nelegiuriloru. Ea spre dovedire arata documinte, contracte, acte oficióse cari dovedescu ca cei stersi din list'a alegatoriloru au proprietate de preste 315 fl. v. a. Pentru lucráriloru pregatitóre dr. Popu, Baulescu si Iosifu sa lucre la biroulu clubului nationalu.

In 28 Iuniu d. Strembu arata, ca list'a sea a trecut prin comisiunea centrale, deci sa se compue protestele anunciate si protestulu generalu pentru acést'a sectione spre a se alaturá la protocolulu comisiunei centrale.

D. Diamandi cere cá sa se gatésca de graba protestele pentru sectionea Burbea, pentru ca in 29 Iuniu sa se dea, fiindu ca se gata verificarea listei dela sectionea Burbea. Dni Strevoiu, Puscariu, dr. Mesiot'a, Hasieviciu, capitanulu Romanu si Strembu, iau indatorirea a concipi la proteste. Toti inspectorii suntu conchiamati a lucrá la liste si la documinte.

In 29 Iuniu lucrau ómeni pre intrecute. Se gatescu lucráriloru pentru Pest'a si Lengeru pléca si la presidiulu biroulu se alege alu conduce d. capitanu Romanu. De aci inainte mergu lucráriloru acuratissime.

Indata se decide, ca inspectorii sa fia dela 7 dimineti'a pána la 7 óre sér'a la birou spre ai ocupá in directiunile de lipsa. Se face.

In 2 Iuliu se otaresce si se esecuta a fi membrii la comisiunea centrale, cari sa-si faca notiie de nelegiuri. Comisiunea centrale dupa ce scapa de sectionile din suburbia resuffa si incepu a primi acum documinte judecatoresci pentru dovedirea realitatiloru ce are. Inspectorii biroulu se impartu a culege documinte pentru cá dni Diamandi si Strembu sa cera pre bas'a loru revisiunea celoru respinsi. Facendu-se acést'a comisiunea n'au primitu revisiunea dicându ca au trecut preste sectionea de care se tienu acei ómeni. —

E de insemnatu a 13-a nelegiure, ca comisiunile reclamátóre si conscrietóre au primitu si ómenii cersitori din Siechenhaus. A 14-a fú, ca listele comisiuniloru nu s'au afisiatu, nu s'au publicatu dupa lege. — A 15-a nelegiure, ca protocolulu comisiunei centrale nu se verificá. D. Diamandi cerú aretándu ca nu mai pretiiesce nici unu protocolu — sa se verifice. La cercetarea loru a 16-a nelegiure fú, ca protocolulu din 30 Maiu din siedint'a din care 'su publicatiunile pre ziduri se dechiara de perdutu si siedint'a de amicabila, pentru cá sa nu se dovedésca cu protocolulu ca comisiunea centrale atunci combatu-se che'a de dare, ca pentru conscriere s'a otaritu a folosi vederea realitatiloru de cátra insusi membrii sectioniloru si acum se folosesce acea chea.

In 3 si 4 Iuliu s'au lucratu la birou protestele anunciate de minoritate pentru fia-care nelegiure, cá in tóta diu'a sa se póta dá la protocolulu comisiunei proteste despre contr'a-diceri, despre abateri dela lege, despre revisiuni la sasi iera la români nu. Erá unu ce iritatoriu a fi la comisiunea centrale si a vedea luptele. Flegm'a dlu Strembu facea pre sasi sa capete tuberculóse.

In 5 Iuliu vine dela deputatiunea din Pest'a indrumare ca fia-care alegatoriu respinsu de comisiunea centrale sa-si faca recursu la ministeriu, pentru ca numai asiá a dechiaratu ministrulu, ca se póte covinge de nelegiure. Recursele sa fia dovedite cu acte judecatoresci, contracte, impartiali etc. Gigantica lucre la 800 de alegatori respinsi. —

Se otaresce conchiamarea intrégei inteligentie pentru a aduce concluse asupr'a acestei lucrári. In diu'a S. Ioanu 24 Iuniu 6 Iuliu, s'a conchiamatu si s'a otaritu: Lucrea dupa cerint'a deputatiunei. Adunarea alege lángu b rou a fi neaperatu 6. membrii, cá comitetu alu biroulu in persónele afara de presidintele capitanu Romanu: Dr. Mesiot'a, dr. Popu, Strevoiu, Baulescu, Puscariu, G. Popu si d. Lazaricu cá ajutoriu.

Acum nu mai suntu desbateri, concepte, si purisári, ci se otaresce conchiamarea vatasieiloru si trimiteria loru dupa documinte la fia-care membru respinsu. Inspectorii estrageau din liste pre acést'a. Apoi s'au facutu recourse in intielesulu alegatoriloru noi respinsi si celoru vechi respinsi si in intielesulu lucráriloru ilegale dela sectionea de care se tienu. Mai incolo cá sa se tienu in evidentia protocolulu comisiunei centrale se otaresce: 1) sa se faca o lista despre toti alegatorii dela nr. casei 801—1543 din suburbiu; 2) sa se faca dóu'e liste, un'a deosebita pentru alegatorii vechi si alca pentru cei noi respinsi. Acestea sa le lucre Baulescu, Dim'a si Tacitu; 3) sa se faca protesta pentru alegatorii vechi si noi. Acestea sa le lucre dlu capitanu Romanu. Se mai otaresce a se face 6 proteste singuraticé, 2 proteste generale pentru sectionea Burbea si Strembu, se preda dloru Mesiot'a si Hasieviciu a le lucrá. Pentru recoursele generale la ministeriu lucre Strevoiu, capitanulu Romanu si adv. Szilágyi, care si pléca astadiu in suau cu lucrea sea. Eráu lucrári pentru a se dá la incheierea verificárei comisiunei centrale; erau ómeni, cari veneau cu documinte spre a le cercetá, a le inscrie si a se inerece cui le dá; erau otariri cá in fia-care di sa se espedeze recourse la ministeriu. Lucrau ómenii fára a merge la mancare, a fostu nopti in cari au lucratu pána la 2 óre dupa mediulu noptiei, astfeliu:

In 2 Iuliu s'a gatatu preparativele pentru Pest'a si o parte le a luat Lazaru. D. Strembu referéza, ca comisiunea centrale a parasitu che'a de dare, fiindca acum numai vinu români cá alegatori. Se otaresce a se fice aratare ministeriului si totu deodata si deputatiunei din Pest'a prin depesie. Presidiulu cere date autentice la cele intemperate la tóte sectionile cá nelegiuri. Dlu D. Manole raporteza, ca a facutu propunere la comisiunea centrale ca déca s'a primitu sasi respinsi spre revisiune sa se primésca si români, de óre-ce comisiunea s'a abatutu dela che'a de dare. Propunerea s'a respinsu de majoritatea sasésca, a 17-a nelegiure.

In 3 Iuliu s'a lucratu protestele pentru sectionile din Brasiovulu-vechiu, 3 sectioni, apoi pentru cea din Blumen'a, din Curmetor'a, Darste si Stupini. — Se referéza casuri cá a lui Török sasi, cumca i-au lipsitu date pentru pretiulu casei si totu l'au primitu, si ca cercándu revisiuni pentru români comisiunea centrale n'au primitu. D. Diamandi cere de graba list'a alegatoriloru Darste, Stupini si Curmetor'a in copia, cá cu actele de pretiuiela ale caselor sa o alature la protocolulu comisiunei centrale si sa i se dea si protestulu generalu la acést'a numindu-se tóte casurile ce au venit inainte.

In 4 Iuliu, presidiulu comunica, ca deputatiunea din Pest'a arata, ca sistarea lucráriloru comisiunei nu se póte castigá. Asemenea ca astadi treboie a se dá protestulu generalu fiindca in 5 Iuliu si va fini comisiunea centrala lucráriloru verificátorie. Dlu Strembu arata ca comisiunea a primitu astadi de alegatoriu pre Cristianu Czerbesdiu S. Petru, fára cá sa aiba darea prescria de lege si a insinnatu protestu. A 18-a nelegiure, asemenea dlu Diamandi referéza, ca comisiunea centrale primindu la revisiune pre unu sasu Tonts a facutu propunere sa se reasumeze si români respinsi cari au documinte, acést'a cu atátu mai vertosu, ca comisiunea s'a abatutu dela che'a de dare. Propunerea acést'a votandu-se s'a respinsu. A 19-a ilegalitate. Iera a 20-a nelegiure se afla intr'unu circulariu tiparitu tramis de comisiune cu instructiuni de interesu sasescu si provocatiuni sasiloru. Se otaresce mai departe, ca in 5 Iuliu la incheierea lucráriloru de verificare, dlu Strembu sa faca propunere si neprimindu-se sa faca protestu, cá diu'a de alegerea deputatiloru sa nu se statorésca nici escrie pána va decide ministerulu asupr'a protestelor minoritatiei.

In 5 Iuliu facendu-se propunerea si desbatandu-se majoritatea o a respinsu si minoritatea a datu protestu inscriu si lángu acést'a si alte 8 proteste speciale si 3 generale, despre ilegalitáțile din urma. Cu aceste s'a incheiatu lucráriloru comisiunei verificátóre facendu o multime de ilegalitáti.

1. Ca un'a a juratu si alt'a au lucratu.

2. Ca nu s'a publicat conscrierea gaaleloru ci numai la 27 Maiu.

3. Ca nu s'a agatato listele dupa conscriere cum arata legea.

4. Ca a luat chei'a de dare neprevedita pentru orasie in lege.

5. Ca n'a primitu acte de pretioiela a ómeniloru jurati.

6. Ca a lucratu contr'a lucrârei loru dela conscriere, fiindca mergendu din casa in casa a conscris dupa convingere si pre urma dupa reclamare a stersu ce a lucratu.

7. Ca unele sectiuni n'au seversitu lucrârele de reclamare.

8. Ca a stersu pre alegatorii conscrisi la anulu 1869.

Asfelu a stersu dreptulu de alegere la 700 români conscrisi de câtra sasi.

IV.

Continuâmu lucrârele pentru recourse la ministeriu la actulu alegerei si votisarea.

In 6 Iuliu fu serbatóre, in 7 si 8 Iuliu s'a adusu documente dela alegatorii respinsi la biroulu clubului nationalu si s'a facutu recourse. In acêsta di s'au espedatu 74 recourse.

In 9 Iuliu s'a facutu espedit'a alegatoriloru respinsi vechi si noi, dela sectiunea Strembn la numeru 37 alegatori stersi.

In 10 Iuliu s'a espedatu recourse si liste la 64 alegatori stersi.

In 11 Iuliu s'a tramisu list'a Burbea cu 183 de recourse.

In 12 Iuliu s'a espedatu 91 alegatori noi si 11 vechi, 102. de recourse.

Totu astadi s'a espedatu din sectionile Brasiovulu vechiu si din partea unguriloru cu totii 200. Sum'a 690 recourse.

Astadi in 12 Iuliu finindu-se si lucrârele recurseloru biroulu nationalu decide a se conchiamá astadi Vineri la 5 óre sér'a tóta inteleginti'a spre a se consultá asupr'a alegerei si persóneloru de alesu cá deputati. Dupa conchiamare d. adv. Strevoiu comunica, ca d. consiliariu ministerialu Jekelfalusi doresce a vorbi cu membrii de incredere ai româniloru de aici. Alegendu-se doi G. Strembu, capitanulu Romanu si Strevoiu mergu si audu dorinti'a ministrului L. Tisza a fi deputatulu româniloru, unguriloru si sasiloru din Brasiovu. S'a otaritu ca in 13 Iuliu Sâmbata la 11 óre sa fia adunare generale. Pâna atunci si d. consiliariu ministerialu apromise a dá româniloru deslusiri despre cea ce a ispravita la sasi. Sasii insa i a datu corfa. Adunarea tienuta in casina decide ca, cá deputatu lãnga celu alu româniloru primesce pre Escel. Sea d. ministru L. Tisza, despre acêst'a dispune a se incunoscentiá d. consiliariu Jekelfalusi. — Asemenea decide, ca Dumineca in 15 Iuliu sa se conchiame adunare generale.

In 15 Iuliu la 3 óre publiculu curgea si barbati carii sa fia deputati se cam aretau. Sal'a gimnasiului erá plina de alegatori. D. Branu de Lemeni cá presiedintele clubului nationalu deschide adunarea prin unu cuventu istoricu despre luptele politice ale româniloru din Brasiovu si despre barbatalu incaruntitu in lupte, care aru fi sa se aléga in Brasiovu cá deputatu. Dupa acêst'a luându cuventulu d. Diamandi Manole si pomenindu numele Esc. Sele Metropolitanulu Andreiu Br. Si agun'a strigara tóta adunarea unanimo intreitu: „Sa traiesca Metropolitanulu Andreiu cá deputatu se intelege ca fára de a sci positivu ca primesce séu nu. Astu-feliu s'a aretatu unanimitate pâna la celu de josu românu despre increderea ce au in Metropolitanulu loru. — Adunarea se inchide.

In 16 Iuliu biroulu clubului nationalu otaresce intrunirea comitetelor infratitiloru si a se face o programa pentru alegere.

Se compune comitetu separatu pentru esecutarea programei din 9 persóne dela fia care natiune câte trei. Dintre români au fostu: Capitanulu Romanu, dr. Popu si G. Popu.

In 17 Iuliu vine deputatiunea dela Pest'a cu rezultatulu, ca ministerulu e cu sasii si n'avemu sa acceptâmu nici unu resultat.

Acêsta referata lãnga multele nelegiuri facute de sectionile reclamátore si de comisiunea centrale, lãnga dechiararea data de minoritate la protocolu ca nu alege, ne apleca cá sa nu alegemu, ci sa dámu protestu serbatorescu la votisare. —

Votisarea se incepù in 21 si a tienutu pâna in 23. Iuliu in ordine buna. Nedreptãtãle si ilegalitãtãle facute ajunsera la sentiulu poporului românu si facura pre sasi sa se téma. In 21 Iuliu dimineti'a cându audira sunete de tréscuri diceau ca nu e bine. Sentiulu sasiloru li spunea acêst'a. Dovada, ca a midilóciutu, cá garnisón'a militara din locu sa fia consignata si fia-care soldatu provediutu cu 60 de focuri. Onóre inse natiuniloru infratite, ca nici celu mai micu scandalu nu s'a intemplat, ci procederea româniloru au decursu astu-feliu:

Dumineca in 21 Iuliu la 7 óre dimineti'a pre cându music'a orasiului esecutá piesele cele mai melodióse românesce, incepura a se aduná insintea gimnasiului românu decoratu cu stindarde alegatorii români, magiari si germani nesasi din orasiu si districtu in numeru impunatoriu. — O óra mai târdiu dupa ce se incepe in cas'a Magistratului votisarea si dupa ce se cantá imnulu imperatescu se aduse unu intreitu vivatu Majestatei sale Regelui si Candidatiloru. Dupa acêst'a se face propunere alegatoriloru din partea comitetelor, ca fiindu atâtea ilegalitãti comise la alegere si stergendu-se preste 800 alegatori români iéra la preste 600 alegatori stersi din lista de comisiunea centrala câror'a inca nu le-au sositu resultatulu recurseloru loru dela ministeriu, se nu participu defeliu la alegere. Propunerea fu priimita de adunare cu unanimitate entusiastica. S'a pregatitu indata unu protestu in sensulu acêst'a si s'a cetitu in limb'a româna, magiara si germana care l'au subscrisu la o mie de alegatori infratiti. — O deputatiune de 15 membrii se alese spre a predá protestulu comisiunei de alegere. Dupa acestea pâna se facura subscrisurile loculu inaintea gimnasiului sa para câmpulu libertãtiei Oratorii susu pe mese dupa cuventarile populare entusiastate mai alesu ale dloru Lengeru, Diamandi, dr. Popu, si dr. Lapadatu, mi se pareau, ca suntu ale fratiloru Grachi. Resunetele de sa traiesca dovedeau placerea si intelegerea poporului. — Nau lipsitu de acestea in limb'a ungrésca si germana de câtra infratitii. Pâna câtra 10 óre a tienutu acêstea. Câtra 11 óre se incepù actulu imposantu, mergerea la urna, care de siguru a insuflatu respectu mare contrariloru poporului, in numeru de preste 4000 individi se puse in rendu cu flãmurele nationale si musica si pornira pre uliti'a Scheiloru câte 4 câtra cas'a magistratului. Mai ajunsese acolo si dela scóla nu se finise, rendulu. Acolo incunjurându magistratului in juru tóta piati'a erá plina, deputatiunea si a predatu presiedintulu comisiunei protestulu, care sa nu fi fostu astfelu nu-lu priimeu nici lu luá la protocolu.

Dr. Popu se suie pe galeri'a magistratului de unde pâna atunci n'a vorbitu romanu si vorbesce poporului ca protestulu s'a priimitu. Lu indémna a sperá in drept'a rensire si in ingrijire, a Majestatei Sale Imperatului Franciscu Iosifu pentru care se aduce Majestatei Sale unu intreitu sa traiesca si music'a cetãtiei a cantatu imnulu imparatescu. Dupa acêst'a s'a pusu conductulu in miscare si s'a intorsu in ordine esemplarie; care si gazet'a sasiloru de aici o recunósce — inaintea gimnasiului. Aici mai multi oratori vorbira poporului despre resultatulu, despre purtarea sasiloru, despre desvoltarea politica si urmarea in legatura intima si pre viitoriu. La o óra s'a incheiatu si acestu actu serbatorescu pentru alegere si alegatorii multiemili s'au intorsu pre la casele lor.

La incheierea acestei referate despre decursulu alegerei din Brasiovu póte va cugetá vre-unu cetitoriu: léta lucrare incordata in trei luni de dile, iéta spese enorme fára victoria, fára nici unu resultat. La acestea i observu ca e victorie morale; resultatulu e fórté mare. Poporulu românu de aici a castigatu apretiuire de sine visa-vis de ori ce natiune, a castigatu cunoscentie despre drepturile constitucionale, a facutu scóla, ca ce suntu alegerile si ce urmari vinu cându 'lu representa la dieta streinii; a datu lovituri grele privilegiiloru sasesci; poporulu de aici sta cá o sentinela acceptându ór'a sa le sdremtiésca; de acêsta si a castigatu respectu inaintea contrariloru, cari se afla fórté neodichniti; ei se caiescu, ca n'au fostu circumspecti a mulcomi pre români cu unu deputatu românu. In fine s'a legatu poporulu de inteligintia in cátu pentru ori ce pretiu — nu se duce dupa streini. Inteliginti'a s'a hotaritu ca totu dupa disciplin'a biroulu nationalu sa continue lucrulu si prin inspectorii numiti la plasele vatasieiloru sa invetie pre poporu carte.

Ddieu ajute la atare activitate cu resultatulu si mai bunu pre viitoriu.

Concursu.

La scóla poporale inferióra gr.or. din Turchesiu in tractulu protopopescu I alu Brasiovului a devenitu vacantu unu postu invetiatorescu, cu carele este impreunatu unu salariu anualu de 210 fl. v. a. pre lãnga quartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sa bine-voiesca a-si ascerne petitiunile loru instruite in intielesulu Statutului Organicu la prea on. domnu protopopu respectiv Iosifu Baracu, pâna in 25 Augustu a. c. in Brasiovu.

Turchesiu, 23 Iuliu 1872.

Comitetulu parochialu gr. ordin Turchesiu.

(3—3)

ad. Nr. 200—1872.

Concursu.

Conformu conclusiunei luate in adunarea gen. a Asociatiunei tranne, tienuta la Sabesiu in 5—6 Augustu cal. nou 1872 sub nr. prot. XVII, se publica prin acêst'a concursu la urmátóriele stipendia:

1. la 3 stipendii de câte 60 fl. pentru 3 gimnasisti;
2. la unu stipendiu de 60 fl. pentru unu elevu dela scóla reala;
3. la 6 ajutórie de câte 50 fl. pentru 6 sodali de meseria cualificati de a se face maiestrii;
4. la 20 ajutórie de câte 25 fl. destinate pentru 20 invetiacei de meseria.

Terminulu concursului pentru stipendie si ajutóriele susu insemnate se defige pre 10 Septemvre c. n. 1872.

Concurentii la stipendie de sub pos. 1 si 2 au de a-si ascerne la comitetulu Asociatiunei tr., pâna la terminulu susu-indigitatu, concursele lor, provediute: a) cu carte de botezu, b) cu testimoniu de pre sem. II an. scol. 1871/2 si c) cu testimoniu de paupertate.

Dela concurentii la ajutóriele de sub pos. 3, pre lãnga atestatu de botezu, se recere cá sa produca adeverintia dela maestrulu respectivu despre aceea, cumca suntu cualificati de a se face maiestrii.

Iéra dela concurentii la ajutóriele de sub pos. 4, pre lãnga atestatu de botezu se recere adeverintia dela maestrulu resp. despre desteritatea si diliginti'a in meseri'a, cu care s'a ocupatu.

Fostii stipendiatu pre anulu scolasticu trecutu, carii inca nu si-au finitu cursulu studiiloru sele, pre lãnga documentarea progresului facutu in studii, (aici intelegendu-se acei stipendiatu, cari inca nu si-au tramisu recerutele documente pentru dovedirea progresului in studii pre sem. II. an. scol. 1871/2) mai suntu detori la tempulu seu, a produce si documentu de inmatriculare dela directiunea institutului respectivu, cá astfelu sa se póta face dispositiunea necesaria pentru asemenarea stipendieloru pre an. scol. 1872/3

In fine, conformu conclusiunei luate in adunarea gen. dela Sabesiu sub nr. prot. XXIV. toti stipendiatu Asoc. suntu datori a dá reversu despre aceea, cumca ajungendu la stare se voru face membrii asociatiunei tranne.

Dela presidiulu Asociatiunei tranne pentru literatur'a si cultur'a poporului românu.

Sabiu 8 Augustu c. n. 1872.

(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scóla elementara gr. or. din preurbiulu Brasiovului, „Tocile“ se escrie concursu cu terminu pana la 25 Augustu a. c. st. v.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 300 f. v. a. si unu stenjinu de lemne.

Concurentii pana la terminulu mentionatu sa 'si trimitia la Prea On. Domnu Protopopu, Iosifu Baracu, in Brasiovu petitiunile loru instruite in intielesulu Statutului organicu.

Brasiovu, 4 Iuliu 1872.

Comitetulu parochialu dela biseric'a St. Treimi din preurbiulu Brasiovului „Tocile.“

Unu invetiacelu

de **cojocaria** afla primire la subscrisulu numai decátu. Se cere cá aspirantele sa fia unu teneru cu purtári bune, sa scia ceti si scrie si sa nu tréca preste vers'a de 14 ani.

Sabiu 28 Iuliu 1872.

Nicolau Vestemeanu,
Maestru cojocariu.

Tergulu celu mare de vite
Nr. 447.

(3—3)